

Symposion

Brahma-Vishnoe-Shiva

De herschepping van de mens

In de Symposionreeks verschijnen de teksten van symposia die twee keer per jaar gehouden worden door het Lectorium Rosicrucianum, de Internationale School van het Gouden Rozenkruis, op het conferentieoord Renova te Bilthoven.

Deze bundel, deel 26 uit de Symposionreeks, bevat de teksten van het symposion dat plaatsvond op 21 mei 2011.

Symposium
Brahma-Vishnoe-Shiva

De herschepping van de mens

gehouden op het conferentieoord Renova op 21 mei 2011

Het weten van Brahma die het al formeert,
Vishnoe die beschermt en
Shiva die vernieuwt

colofon

bijdragen van peter huijs

joanna sachse

rené stevelink

hugo van hooreweghe

gerard en joshua olsthoorn

boekverzorging dick letema

afbeelding omslag gerard olsthoorn

druk rozekruis pers, haarlem

letter de trinité familie van bram de does

papier 90 grams promail plus natuurwit

isbn: 978-90-6732-401-4

© 2011 rozekruis pers-haarlem

rozekruis pers

bakenessergracht 5

2011 js haarlem

(023) 532 38 52

info@rozekruispers.com

www.rozekruispers.com

Woord vooraf

Tijdens dit tweede van de zeven voorjaarssymposia, waarin ‘de grote wijsheidsstromingen, hun bronnen en hun actuele betekenis in het licht van een veranderende wereld’ aan bod komen, probeerden we een tip op te lichten van de sluiers die met betrekking tot het oeroude Vedische weten ons westerse brein bedekken.

Met recht kunnen we zeggen dat de Veda’s – die in ongekend poetische verhalen en tradities bewaard zijn gebleven – de bron vormen van alle zinvolle religie en van religieus weten. Net als bij alle Renova-symposia het geval is, ondernamen deelnemers en werkers ook deze dag een poging dit weten een plaats te geven in onze moderne tijd, door hart en hoofd opnieuw te verbinden met de eeuwige stroom van wijsheid en bevrijding, die áchter alle religie, kunst en werkelijk weten ligt. Want op die stroom vindt de mens het koninkrijk, de ziel haar thuis en de geest Nirwana.

‘Zelfs al was je de grootste van alle overtreders, door het schip van ware wijsheid zul je over alle ongerechtigheid heenvaren. Zoals het vuur, Arjoena, brandstof tot as doet vergaan, zo doet het vuur van wijsheid alle handelingen tot as vergaan. Er is geen reinigende kracht in onze wereld die boven kennis gaat, en hij die in alles de eenheid zoekt, ziet haar mettertijd in zich ontwaken.

*De mens die meester is over zijn zinnen en organen en vertrouwen bezit, verwerft al spoedig geestelijke kennis; en waar hij deze heeft verkregen bereikt hij de hoogste vrede. Maar de onwetende, hij die vol twijfel en zonder vertrouwen is, gaat verloren. De twijfelende mens kent geen geluk in deze wereld, noch in de volgende, noch in enig andere. Snijd daarom met het zwaard van de kennis alle twijfel af die uit onwetendheid in uw hart is ontstaan...
Sta op, Arjoena.*

Bhagavad Gita*

Brahma's offer

René Stevelink

32 De scheppende geest van Brahma is verheven boven tijd en ruimte. Misschien hebben wij uit alles wat we vandaag hebben gehoord ook gezien dat dit een macht beduidt, maar ook een onmacht... Trouwens, er is geen macht zonder daarbij horende onmacht. Zo beduidt almacht de allerhoogste macht, en ook de allergeeringste macht. Almacht is potentialiteit, maar deze potentialiteit blijft machteloos wanneer de geest zich niet bepaalt, wanneer Hij zijn almacht niet offert ten behoeve van een zeker doel. In de beperking toont zich zo spreekwoordelijk de schepper, de meester. Dit is het wezen van alle schepping: de beperking! Terecht zegt daarom het Brahmanisme dat de allereerste scheppingsdaad van Brahma een offer was. En zeer diepzinnig gold voor de brahmaan het offer als de meest goddelijke daad. Het woord offer is afgeleid van het Latijnse offerre wat aanbieden betekent (denk ook aan ons woord offerte). Het wordt nu meestal gezien als een geschenk aan een god of godin met als doel te bedanken, een goede gezondheid te vragen, reiniging of hulp te verkrijgen of vergiffenis te krijgen etc. Het achterliggende principe wordt wel aangeduid met de Latijnse woorden do ut des: 'ik geef opdat u iets teruggeeft'. Ik herhaal nog even: de allereerste scheppingsdaad van Brahma betrof een offer, een uiting van de meest goddelijke daad.

Maar wat is eigenlijk het belang van zo'n offer in deze tijd? Een voorbeeld kan veel verduidelijken. Als mens bezit ik het vermogen alles te kunnen worden wat ik wil: kunstenaar, dichter, ingenieur, dokter, journalist, timmerman of wat dan ook. Ik bevind mij in zekere zin in een staat van almacht. Althans, zolang ik geen keuze doe. Ik kan alles worden, maar ik kan niets doen. Zou ik iets werkelijks tot stand willen brengen, dan moet ik kiezen. Ik kan eenvoudig weg niet alles tegelijk doen! Dit moeilijk kunnen kiezen is voor de jonge mens van nu vaak een groot probleem en wordt wel keuzestress genoemd. Stel: ik kies ervoor werktuigbouwkundige

te worden. Dan moet ik kiezen wat voor een. Ik kan in de zware machinebouw gaan, of in de vliegtuigtechniek, in de windmolentechniek etc. Steeds doe ik een keuze en ieder keuze is een offer. Ten slotte heb ik mij geheel gebonden aan een bepaald bouwstuk. Ik construeer een motor, die ik gekozen heb uit alle mogelijke motoren, een motor met zoveel cilinders, zoveel omwentelingen, enz. Van mijn oorspronkelijke almacht is niets overgebleven. Ik ben volkomen verzonken in de materie, ik heb mij steeds verder beperkt, maar nu ontvang ik het loon voor al deze opofferingen: er komt een werkelijke, tastbare, zichtbare schepping tot stand. Na verloop van enige tijd staat daar de motor te draaien en beantwoordt aan het doel dat ik gesteld heb. Van al de vele dingen die ik had kunnen doen in de aanvang, heb ik er maar één verwerkelijkt – maar dat is dan ook een tastbare realiteit geworden.

Aldus moet ook de schepper zich beperken, wanneer hij tot schepen overgaat. Hoe brengt de Logos een gedachtevorm voort? Het antwoord hierop luidt: de Schepper brengt iedere gedachtevorm voort als een zaad. Prajapati, heer van het universum, mediteerde, en terwijl hij mediteerde verscheen er een zaadje in zijn navel. Hieruit ontsproot een lotusboom en al groeiend werd die in licht gebaad. Uit deze lotus en uit het licht werd Brahma geboren. Het licht verspreidde zich in de kosmos, samen met Brahma die zich ermee vermengde, zodat Brahma de essentie van alle dingen werd en van de macht die in alle dingen besloten lag. God kan in tijd en ruimte niets doen, tenzij door de tijdruimtelijke wezens die wij zijn. Wij zijn de uitvoerders van de goddelijke idee, van de goddelijke wil, en wanneer wij die taak niet op ons nemen (kijk om u heen), kan God niet door een ‘wonder’ het toch voor elkaar brengen. Dit is de gehele kerngedachte van de komst van de Christus – bij de Indiërs Krishna – op aarde. God is Licht en Waarheid. De mensheid is duisternis en dwaling. Wil de mensheid bevrijd kunnen worden van die duisternis dan moet God zijn Licht en Waarheid aan de mens openbaar maken. God kan die bevrijding evenwel niet opleggen en is dus afhankelijk van een mens die de goddelijke waarheid wil uitspreken, wil uit-leven, wil verwerkelijken. Is deze mens er niet, dan blijft God zwijgen. Zoals de schepping aanving met een offer zo ook offert de schepper zich door zijn zoon te zenden om te redden wat verloren dreigt te

gaan. Zijn zoon, de Christuskracht, die zich van moment tot moment offert aan de gevallen mensheid (zoals de zon zich offert en met zijn zonnestrallen leven mogelijk maakt). Om ons de kracht en het licht te schenken tot her-schepping, regeneratie of transfiguratie zoals de rozenkruisers dat noemen. Geen abstracte idee, geen verheven machtwoord, geen 'Ik wil, wees gered', heeft hier dus enig nut. Alleen van onderen op. God doet het niet, de mens moet het doen, want hij is Gods werktuig. Geen wonderlijke redding van bovenaf, geen inwijding van buiten-af, maar het intrek nemen van goddelijke krachten in mij met als aanraakpunt het geestvonkatoom in het hart - door de Indiërs poëtisch het wonderbaarlijke juweel van de lotus genoemd. Als een principe ligt het goddelijk zaad daarvoor in elke mens verborgen en is slapend, latent, geworden. Dit principe (van het Latijn primus 'eerste') bevat alles - bevat een universum! - bevat het oerbeeld - de weerspiegeling van de oorspronkelijke hemelse mens. Dit beeld moet weer gaan leven en vibreren zodat tenslotte de natuurlijke persoonlijkheid erin verglijdt en erin opgaat.

Dit proces mogelijk maken is de opdracht van elke gnostiek strevende mens. Hoe vraagt u zich af? Offeren in gnostieke zin betekent geven! We dienen los te komen van het egocentrische nemen en te gaan staan in het geven. Dus van centripetaal naar centrifugaal! Van geocentrisch naar heliocentrisch. Dit houdt in zich een binding, een dagelijkse offering van mij-zelf, een mij beperken tot de taak die God ons stelt. Een totaal nieuwe levenshouding. Het volgende aan Hermes Trismegistus ontleende rozenkruiser-gezegde gaat hierin volledig op: alles ontvangen, alles prijsgeven (lees offeren) en daardoor alles vernieuwen! Een jongere schepingslegende geeft de onmisbare noodzakelijke werking van de kracht van Krishna-Christus weer op de schepping maar ook op de herschepping in elke mens:

'Toen Maha Vishnoe zich eens neerlegde in de oceaan van oorzaken en zo in diepe meditatie verzonk, ontsproot vanuit zijn navel een stengel met een lotusknop erop. Daaruit werd heer Brahma geboren, die al-zittende en om zich heen kijkend zich afvroeg of hij alleen was. Hij zag in geen enkele richting glimp noch wimp van enig ander leven. Daarop besloot Brahma langs de lotusstengel naar beneden af te dalen en kon maar niet de oorsprong van die stengel bereiken. Na een tijdje zo te hebben afgedaald bedacht

hij dat het genoeg was en wilde wederom opwaarts gaan toen hij plots een stem hoorde roepen 'tapa, tapa'. Tapa betekent in het Sanskriet boetedoening. Hierop klom Brahma wederom omhoog. Eenmaal op de Lotusbloem gezeteld begon Brahma aan zijn lange meditatie van uiteindelijk 290 miljoen jaar. Toen Sri Krishna, die in de Veda's wordt beschouwd als niet verschillend van Vishnoe, van wie het woord tapa afkomstig is, tevreden was over Brahma's boetedoening speelde Krishna, de heer van liefde, op zijn fluit en bereikte Brahma's hart. Door de geluidsvibratie afkomstig van de fluit van Krishna werden alle Vedische conclusies geopenbaard in het hart van Brahma. Hierop wist hij precies hoe hij het universum kon laten manifesteren en er gestalte aan geven.

Boete komt van het oud-Saksische woord *bota*. *Bota*, boete, heeft oorspronkelijk de betekenis van herstel – goedmaking – genezing – helen (denk maar aan de uitdrukking: netten boeten = netten herstellen). Het gaat erom door een dagelijks offer te komen tot boete – het herstel van de godmens in ons – die in ons hart verborgen is.

Al eerder maakte ik gewag van een bepaalde overeenstemming tussen Krishna en Christus. Ik citeer nu J. v. Rijkenborgh uit het boek *De Grote Omwenteling*: 'De Krishna van 5000 jaren geleden en de Jezus van ongeveer 2000 jaren geleden, zijn als manifestatie Gods één en dezelfde. Er wordt ons verhaald, dat Krishna, evenals Jezus, uit een maagd werd geboren. Ook Krishna werd geboren in een grot of stal, en zijn geboorte werd, even als die van Jezus, aangekondigd door een ster. Ook na Krishna's geboorte werd een kindermoord bevolen, om hem van de aarde te doen verdwijnen, en ook hij volbracht wonderbaarlijke genezingen. Hij stortte (offerde) zijn bloed voor de mensheid en wordt evenals Jezus, afgebeeld, hangende aan een kruis. Ook hij daalde neer in de hel, stond ná zijn dood op, en voer ten hemel. De namen Krishna en Christus hebben één en dezelfde strekking. Er is voor de bestudeerder maar één conclusie te trekken, dat er door alle tijden heen slechts één onveranderlijke boodschap tot de mensheid wordt overgedragen, los van iedere ras- en volksgodsdienst, van iedere cultuurgodsdienstigheid. Wij hoeven niet specifiek Oosters of Westers gericht te zijn! Wij willen staan in het universele; in de absolute goddelijke sprake zelf...'

Tenslotte - als *take home message* - : Er is sprake van drie offers:
Brahma's offer maakt de schepping mogelijk.
Krishna's offer brengt ons het licht en de kracht van het spirituele pad van terugkeer.

En ten derde wordt van ons als mens een antwoord verwacht: het meest sublieme en hoogste offer, het offer van ons-zelf - het offer van ons ik!

36

Hoe, vraagt u zich af? Krishna geeft ons een precies antwoord: 'Luister', sprak Krishna, 'naar het grote, diepe geheim, de hoogste, verhevenste en zuiverste verborgenheid. Om tot volmaaktheid te geraken moet men de kennis van de eenheid verwerven, die boven de wijsheid uitgaat; men moet zich opheffen tot het Goddelijke Wezen, dat boven de ziel, zelfs boven de geest verheven is. Welnu, dat goddelijke wezen, die verheven vriend zetelt in ieder van ons. God is in het innerlijk van iedere mens, doch weinigen weten hem te vinden. Ziehier de weg tot de eeuwige zaligheid. Zodra u het wezen gevonden zult hebben, dat boven de dingen van de wereld en in u zelf is, verzaakt dan de vijand, die in de vorm van begeerte tot u komt...! Doet niet alleen goed, maar weest goed! De mens die het offer van zijn begeerten en zijn werken brengt aan het wezen waaruit de beginselen aller dingen voortkomen en door wien het heelal is geschapen, verlangt door dit offer de volmaaktheid. Eén naar de geest, verwerft hij de geestelijke wijsheid en gelukzaligheid, verwerft hij de eenheid met God. Weet dat de ziel die God gevonden heeft, bevrijd is van wedergeboorte en dood, van ouderdom en smart en het water der onsterfelijkheid drinkt.'

Inhoud

Woord vooraf	5	61
Wijsheid van India - weg van verlichting	8	
PETER HUIJS		
Innerlijk weten in de Mahabharata	20	
JOANNA SACHSE		
Brahma's offer	32	
RENÉ STEVELINK		
Tempels	38	
Enkele kernbegrippen uit het Hindoeïsme	46	
HUGO VAN HOOREWEGHE		

